

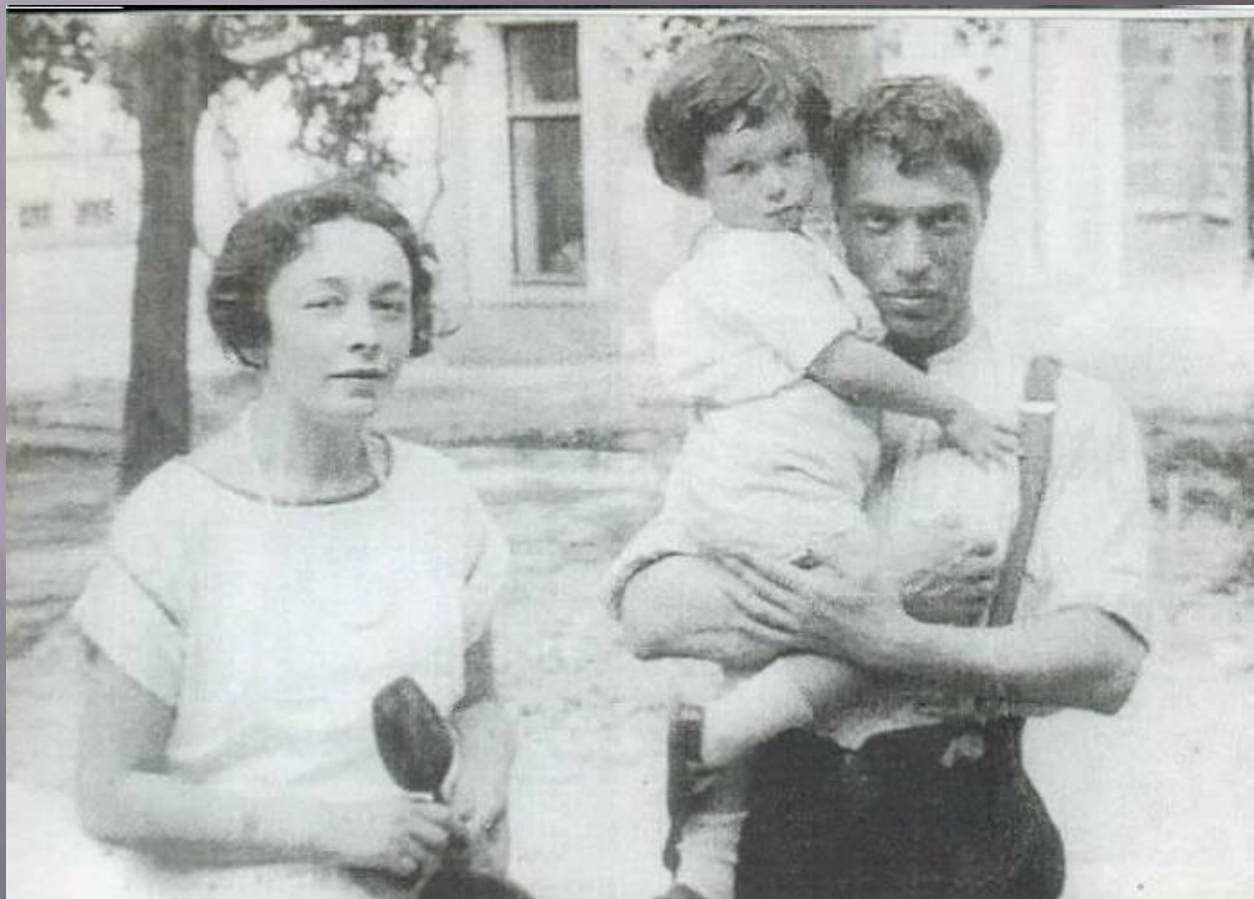
ПАСТЕРНАК БОРИС
ЛЕОНІДОВИЧ
1890-1960

Біографія

- ▣ Народився 10 лютого 1890 року в Москві. Батьки Бориса Пастернака – одеські євреї. Батько – відомий художник, академік Петербурзької академії мистецтв Леонід (Ісак) Йосипович Пастернак, мати – піаністка Розалія Ізидорівна Пастернак – переїхали з Одеси до Петербурга в 1889.

Батьки Пастернака

- ▣ Дитячі роки минули в атмосфері мистецтва й літератури, зустрічей з видатними творчими особистостями. У помешканні Пастернаків влаштовувалися домашні концерти, в яких брали участь музиканти, письменники й художники, серед яких бували Олександр Скрябін, Лев Толстой, Сергій Рахманінов, Василь Поленов, Ісаак Левітан, Валентин Серов

Портрет Бориса Пастернака в дитинстві

- У 1900 році Пастернак не був прийнятий в п'яту гімназію (нині московська школа № 91) через відсоткової норми, але за пропозицією директора на наступний 1901 поступив відразу в другий клас. З 1906 по 1908 рік в п'ятій гімназії на два класи молодше, ніж Пастернак, в одному класі з братом Пастернака Шурою вчився Володимир Маяковський.
- Пастернак закінчив гімназію із золотою медаллю і всіма вищими балами, крім закону Божого, від якого був звільнений.

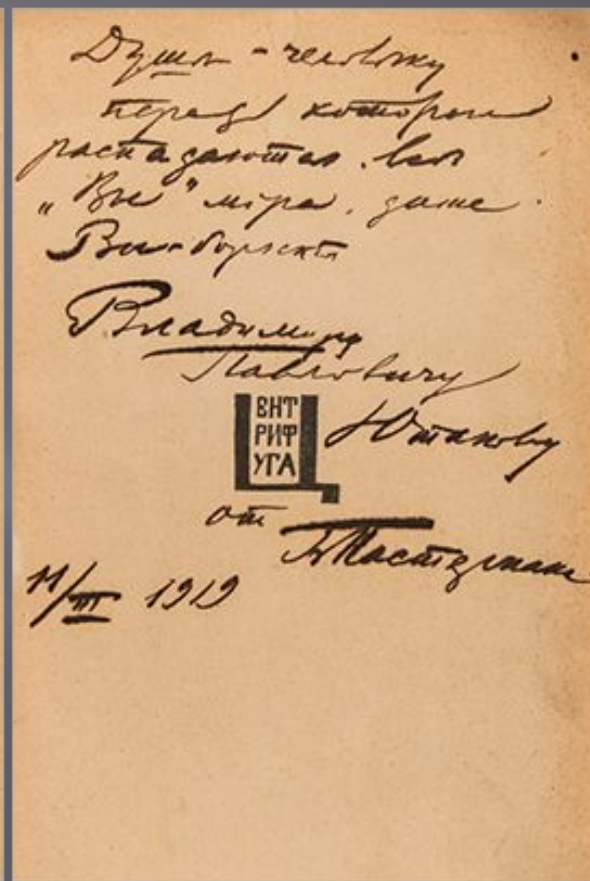
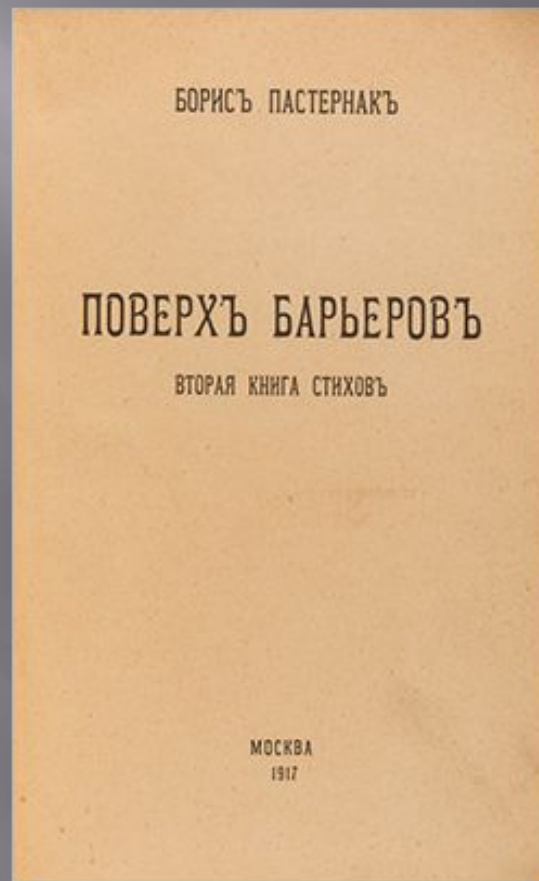
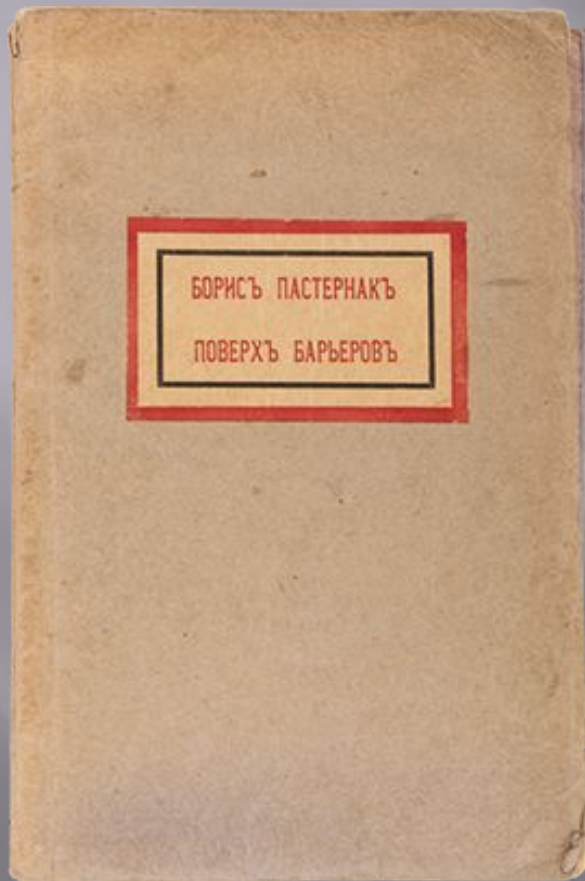
- У 1903 – 1909 роках займався музикою, під керівництвом визначних авторитетів вивчав теорію композиції.

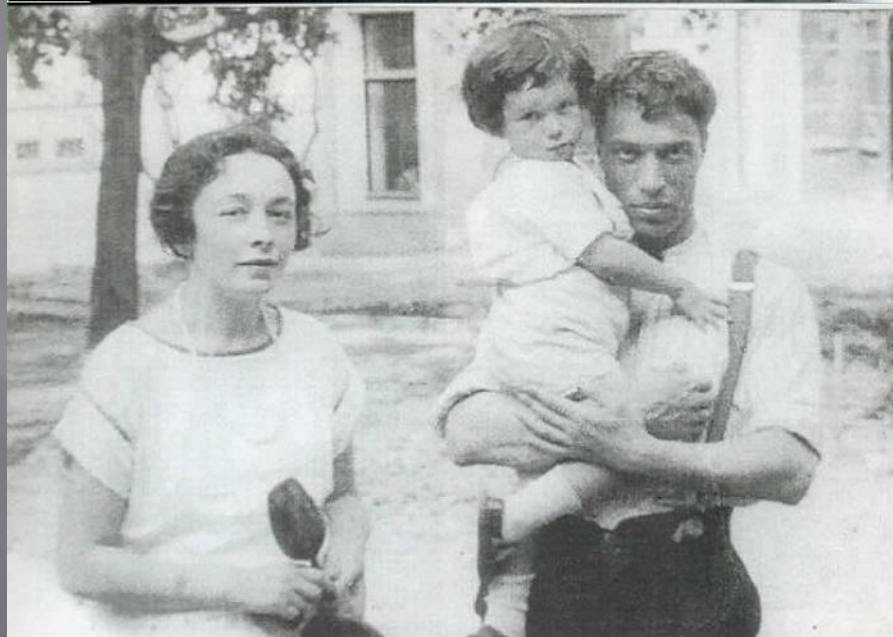
Освіта письменника

- ▣ 1909 року вступив на історико-філологічний факультет Московського університету 1912 року студіював філософію в Марбурзькому університеті (Німеччина).
- ▣ 1913 року Пастернак залишив заняття філософією і зосередився на літературній праці. Приєднався до футуристичного угруповання «Центрифуга». В цей час вийшли друком перші його поетичні збірки: «Близнюк у хмарах» (1914), «Поверх бар'єрів» (1917).

Книга “поверх бар’єрів”

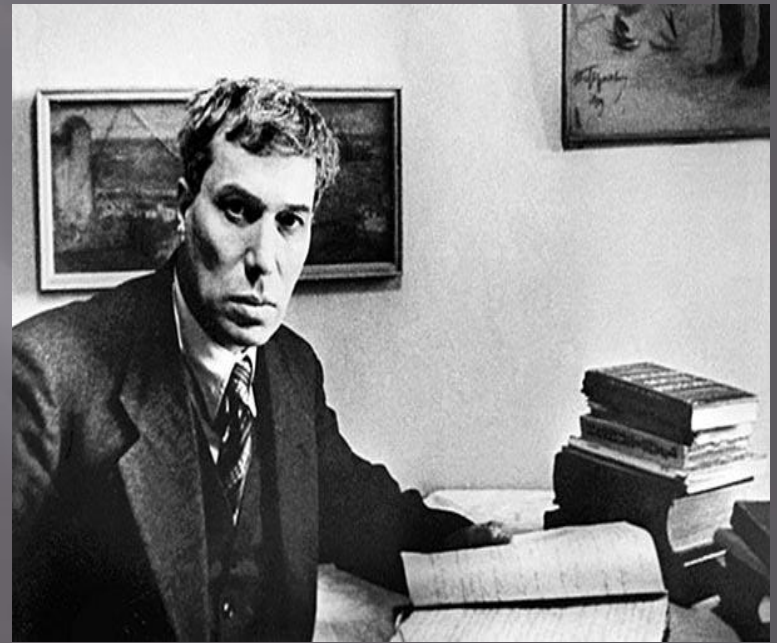

- У 1922 році Пастернак одружується на художниці Євгенії Лур'є, з якою проводить в гостях у батьків в Берліні другу половину року і всю зиму 1922-23 років.

- ▣ Батьки Пастернака 1921 року за особистим клопотанням Анатолія Луначарського залишають радянську Росію. У 1920-ті роки у Бориса Пастернака почався період зрілої творчості. Тоді він опублікував збірку «Сестра моя – життя» (1922), що принесла йому широку популярність, працював над історико-революційними поемами «Дев'ятсот п'ятий рік», «Лейтенант Шмідт», романом у віршах «Спекторський». Прилучився до діяльності творчого об'єднання «ЛЄФ».

- На межі 1920-их — 1930-их років були створені збірка поезій «Друге народження» та прозові твори «Охоронна грамота» і «Повість». На цей час припадає короткий період офіційного визнання творчості Пастернака в СРСР. Він бере активну участь у діяльності Спілки письменників СРСР, виступає на її першому з'їзді.

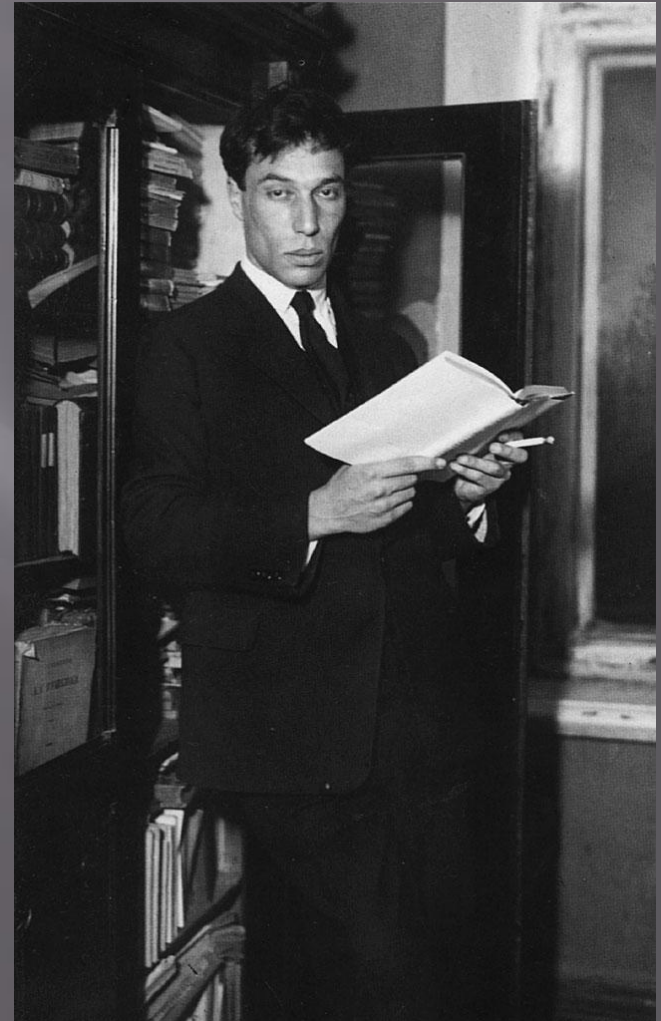

- ▣ Познайомившись з Зінаїдою Миколаївною Нейгауз (у дівочтві Єремєєвій, 1897-1966), в той час дружиною піаніста Г. Г. Нейгауза, разом з нею в 1931 році Пастернак робить поїздку в Грузію, де знайомиться з поетами Т. Табідзе, П. Яшвілі. Перервавши перший шлюб, у 1932 році Пастернак одружується на З. Н. Нейгауз.

- 1935 року Пастернак заступається за чоловіка і сина Анни Ахматової, яких було звільнено з тюрми лише після листів Сталіну. У січні 1936 року він публікує два вірші зі словами захоплення Сталіном, але вже у середині 1936 року ставлення влади до нього змінюється — йому докоряють *світоглядом, що не відповідає епосі*, вимагають безумовної тематичної та ідейної перебудови.

- 1937 року Пастернак виявляє неабияку громадянську мужність і відмовляється підписати листа зі схваленням розстрілу Тухачевського та інших, не криючись відвідує домівку репресованого Бориса Пильняка. Це призводить до тривалого періоду відсторонення від офіційної літератури. Вірші набувають більш особистого та трагічного відтінку.

- Наприкінці 1930-х років Пастернак звертається до прози та перекладів, які у 1940-х роках стають основним джерелом його заробітку. Саме у цей період створено переклади, які стали класикою: Шекспірівські трагедії, «Фауст» Гете, «Марія Стюарт» Шиллера, твори Рільке, Верлена, Кляйста, грузинських поетів та інших авторів.

- 1943 року вийшла його поетична збірка «На
ранніх потягах».

- Протягом десяти років (з 1946 до 1955) Борис Пастернак працював над романом «Доктор Живаго». За оцінкою самого автора роман є вершиною його творчості як прозаїка. У ньому відображено широке полотно життя російської інтелігенції на фоні драматичного періоду від початку ХХ-го сторіччя до громадянської війни. Роман дуже поетичний, сюжет супроводжується віршами головного героя — Юрія Андрійовича Живаго. У ньому висвітлюються найсуттєвіші питання людського існування — життя і смерть, погляд на історію, християнство, єврейство. Неоднозначним було ставлення автора (в особі головного героя) до жовтневого перевороту і наступних змін у житті країни.

- ▣ Публікація роману відбулася на Заході — спочатку в Італії (1957), у прокомуністично налаштованому видавництві Фільтринеллі, потім у Великобританії. Це призвело до справжнього цькування Пастернака у радянських виданнях, його виключили з лав Спілки письменників СРСР, на шпальтах радянських газет друкували ві

- 1958 року торішній нобелівський лауреат Альбер Камю висунув кандидатуру Пастернака для нагородження літературною Нобелівською премією, і Пастернак став другим російським письменником (після Буніна), якому було нагороджено

- Попри те, що премію було присуджено *«За значні досягнення у сучасній ліричній поезії, а також за продовження традиції великого російського епічного роману»* зусиллями офіційної радянської влади вона мала надовго запам'ятатися пов'язаною із романом «Доктор Живаго», антирадянська сутність якого постійно висвітлювалася. Для радянської пропаганди це стало лише приводом, щоб посилити цькування Пастернака.

- Московська організація Спілки письменників СРСР вимагали вислати Пастернака з СРСР і позбавити його радянського громадянства. Серед літераторів, що вимагали вислання, були Сергій Смирнов, Лев Ошанин, Борис Слуцький, Сергій Баруз

- ▣ Під тиском суспільного цькування Пастернак був змушений відмовитися від нагороди. Джавахарлал Неру та Альбер Камю клопоталися за нобелівського лауреата перед Микитою Сергійовичем Хрущовим, але все було марно. Хоча письменника не було розстріляно чи засуджено, як це відбувалося у сталінські часи.

- Борис Пастернак помер 30 травня 1960 у Переделкіно під Москвою від раку легенів. Сотні людей (серед яких були Наум Коржавін, Булат Окуджава, Андрій Вознесенський) прийшли на його похорони 2 червня не зважаючи на опалу. Олександр Галич присвятив його смерті одну з пісень.